

2015

ΑΕΝΑΟΝ

ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τα άκρα

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΚΡΑ, ΤΙΣ ΕΠΑΛΕΞΙΣ, ΤΟΥΣ ΕΞΤΡΕΜΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ

ΑΕΝΑΟΝ

16 Σεπτεμβρίου 2015

Εισαγωγή

Εν όψει των εκλογών η πολεμική ορολογία έρχεται στην επικαιρότητα. Εκφέρονται **ακραίες** απόψεις, **εξτρεμιστικά** σχέδια, προσπαθούμε εις μάτην να μην φτάσουμε στα **άκρα**. Κάποιοι ευρίσκονται επί των **επάλξεων**. **Άκρα** δεξιά και **άκρα** αριστερά ανταλλάσσουν ύβρεις και μομφές. Κάποιες **ακραίες** ατάκες αποτελούν το **άκρον** άωτον της πολιτικής μυωπίας. Παραθέτω ένα σχετικό λήμμα από το Λεξικό των **άκρων**.

Σημασία

Τα χέρια τα πόδια και το κεφάλι ονομάζονται **άκρα**. Τα χέρια ειδικώς ονομάζονται **άνω άκρα** και τα πόδια **κάτω άκρα**

Συνώνυμα

Άκρα λέγονται και τα όρια γενικώς από εκεί ονομαστήκαν οι **ακρίτες**¹, φυλακές των συνόρων.

Άκρα και οι **επάλξεις**. **ΦΡ Ας μην φθάσωμε στα άκρα**, στις επάλξεις κατ' επέκτασιν σε βίαια μέσα, πολεμικές συρράξεις. Αυτές που λέμε **ακραίες καταστάσεις**.

Οι οπαδοί των **ακραίων** λύσεων λέγονται **άνθρωποι των άκρων** ή **εξτρεμιστές**².

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Εκτός από τους βυζαντινούς **ακρίτες** είχαμε μέχρι εσχάτων και διαβόητα ΤΕΑ (Τάγματα Ελλήνων **Ακριτών**) παραστρατιωτικές ένοπλες οργανώσεις υπόπτων καθηκόντων, κατόπιν ονομαστήκαν ΤΕ (Τάγματα Εθνοφυλακής).
2. Ο ακραίος πολιτικά πήρε το όνομα του από την περίοδο της Γαλλικής επανάστασης όπου οι οπαδοί των πολύ επαναστατικών αντιλήψεων κατελάμβαναν τα ακραία έδρανα στη βουλή. Έτσι έχουμε την **Άκρα Δεξιά** και την **άκρα αριστερά** αλλά και τους ορεινούς τους Ιακωβίνους της Γαλλικής επανάστασης του κατελάμβαναν τα άνω πίσω 'ορεινά' έδρανα του κοινοβουλίου.

Μα μήπως και στα σχολεία οι πιο **ακραιοί**, κακοί, αμελείς και θορυβοποιοί μαθητές δεν καταλαμβάνουν τα τελευταία θρανία; Πβλ. αυτούς του ο Μ. Λουντέμης ονόμαζε Πέρσες για τι είχαν μείνει στην ίδια τάξη (από πέρσι)

Είναι ο στριμμένος ακραίος;

Από το λατινικό **extremus** = **ακραίος** και Γαλλικά **Extreme** (πβλ. ποδοσφαιρικό όρο: **δεξί εξτρέμ**). Είναι ο υπερθετικός του επιθέτου **exter**. Κυριολεκτικά ο **εξώτατος**. Οι αντιπαθώντας το Χ Ιταλοί το μετέτρεψαν σε **estremus, estrema, estremo**. Ο **estremus** έγινε **εστρέμος** και με παρετυμολογία από το **στρίβω** (< στρέφω) έδωσε ίσως ιδιαίτερο νόημα

Τα άκρα

στο **στριμένος**. Ο **στριμένος** (εστρέμος) είναι οξύθυμος, δύστροπος, **ακραίος**. Ο εστραμμένος (μετ. αορίστου του στρέφομαι υπό τρίτου είναι και μια ερμηνεία του στριμένος < στρέφω) είναι πιθανόν αυτός που υπέστη βασανιστήρια που παραμορφώνουν τα άκρα, είναι ο δύσμορφος αλλά όχι ο δύστροπος.

Ο διεστραμμένος δεν σημαίνει δύστροπος αλλά αυτός που έχει μια αλλοίωση, απόκλιση του γενετησίου ενστίκτου, αγγλ. Pervert. Λατινικό . perversis

άκρον άωτον

ἌΩΤΟΣ (ὀ) et **ἌΩΤΟΝ**, ου (τό), d'ἄημι, proprement, soufflé; d'οὐ, au figuré, ce qu'il y a de plus fin, la fleur, en latin flos, qui vient de flare, étymologie analogue à celle du mot grec; dans Homère: *Κωεά τε ῥῆγός τε λίνιοιό τε λεπτόν ἄωτον*, *Il. IX, 661*, *des peaux de mouton et une couverture, et la fine fleur du lin.*

Θεωρείται το κεφάλι άκρον;

Ναι!

Και λόγω θέσεως και βαθμού αλλά και ετυμολογικώς αφου

Ἄκρος, extreme, utmost.— R. ἄκῆ, a point. (2)
From α, euphon., κάρα, (κρά,) the head.

ἄωτον [ἄ], τό,

Και ἄωτος, ὀ, ο επίλεκτος, το άνθος του είδους του, (the choicest, the flower of its kind)

Ι. άριστο μαλλί, έριο, οίός ἄωτον ή χωρίς οίός, το άριστο μαλλί του προβάτου, σε Όμηρ.· λίνιοιο λεπτόν ἄωτον, το εξαιρετικό μαλλί του λιναριού, δηλ. το χρυσόμαλλο δέρας, σε Όμηρ. Ιλ. ΙΙ. μεταφ., το άριστο, το καλύτερο στο είδος του, το καλύτερο μέρος ενός πράγματος, ἄωτος ζωᾶς, η καλύτερη περίοδος της ζωής, σε Πίνδ.· Χαρίτων ἄωτος, το καλύτερο, το εκλεκτότερο δώρο αυτών, στον ίδ. (αμφίβ. προέλ.).²⁶⁵

Όμηρος. Κυρίως για το λεπτό μαλλι προβάτου οίός ἄωτον ΙΙ.13.599,716, Od.1.443;6; **ἄκρον ἄωτον [ὔδατος]**, καθαρό νερό, [Καλλίμαχος](#);

Πχ. Αυτό είναι το άκρον άωτον της αναιδείας = Η ύψιστη αναιδέια.

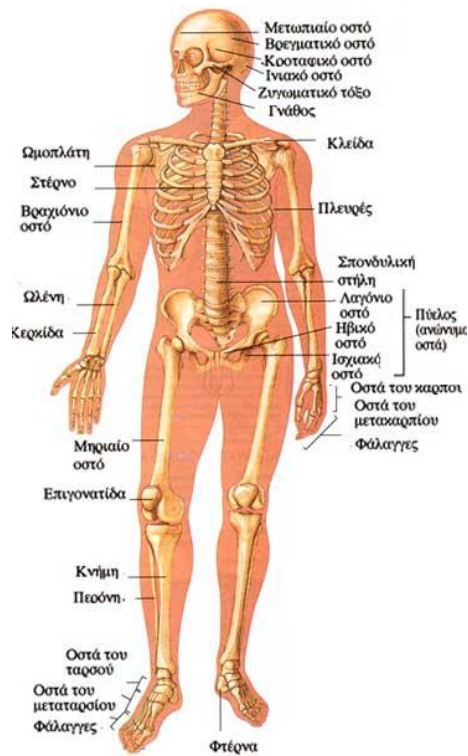
Πβλ. ΝΕ αφρόκρεμα = πχ. Στην δεξίωση ήταν παρούσα η αφρόκρεμα της Αθηναϊκής κοινωνίας

Παράδειγμα

Το άκρον άωτον της θρησκοληψίας είναι να πάθεις **delirium tremens*** από τις συχνές μεταλήψεις.

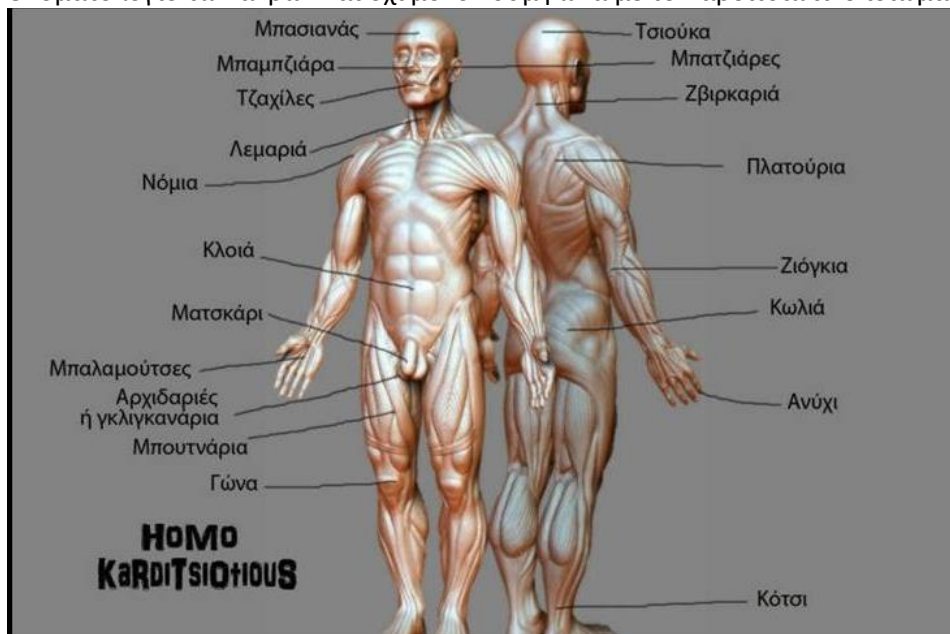
*)Το delirium tremens,ή **οξύ τρομώδες αλκοολικόν παραλήρημα** είναι μια σοβαρή και δυνητικά απειλητική για τη ζωή κατάσταση που προκαλείται συνήθως από το αλκοόλ. Συνήθως απαντάται μόνο μετά από διακοπή ή ελάττωση της βαριάς χρήσης αλκοόλ σε ιατρικά εξασθενημένους ασθενείς με μακροχρόνιο ιστορικό εξάρτησης.

HOMMO GREACUS

HOMO KARDITSIOTIUS

Ονοματολόγιο των άκρων και όχι μόνον σύμφωνα με το Καρδιτσιώτικο ιδίωμα.

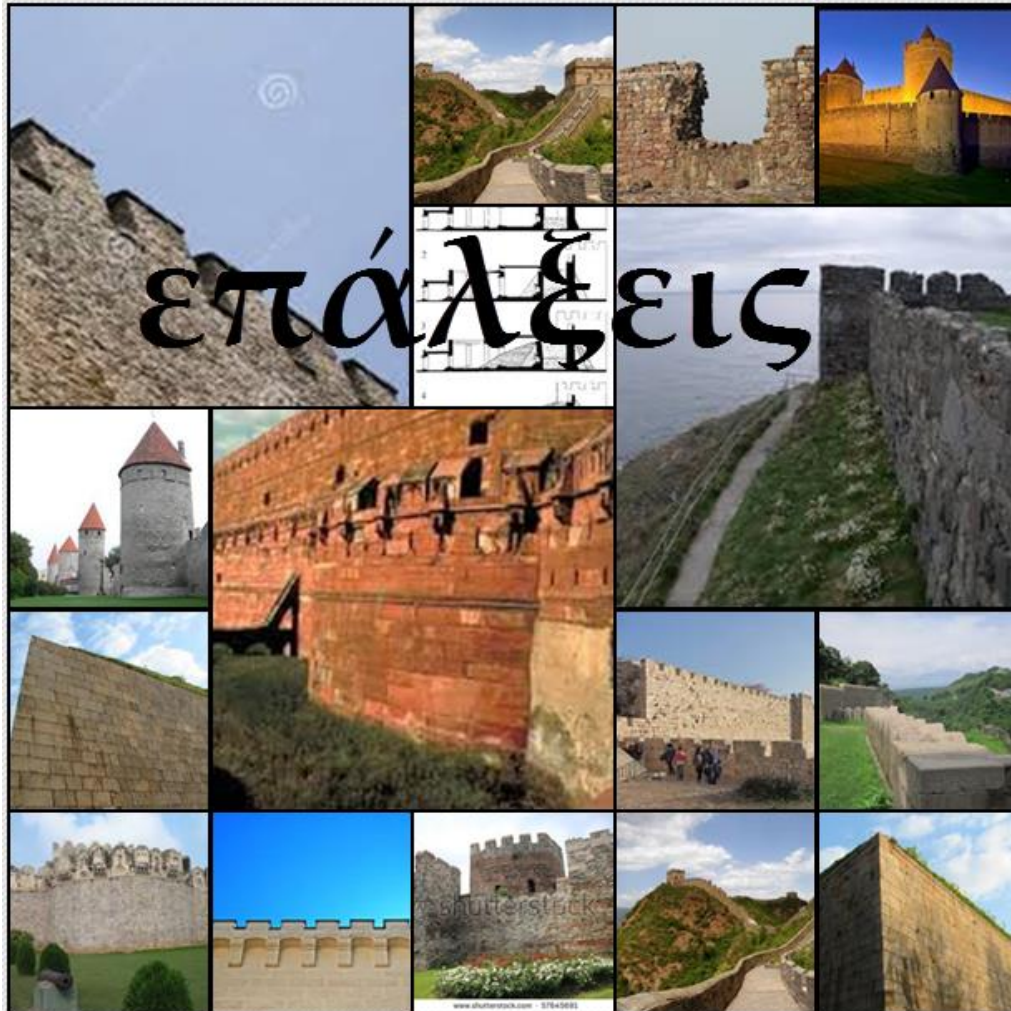

ΑΚΡΟΝ ΑΩΤΟΝ

Callimachus Philol., In Apollinem (hymn. 2). {0533.016} close

τὸν Φθόνον ὠπόλλων ποδί τ' ἤλασεν ᾧδέ τ' ἔειπεν·
Ἄσσυρίου ποταμοῖο μέγας ῥόος, ἀλλὰ τὰ πολλὰ
λύματα γῆς καὶ πολλὸν ἐφ' ὕδατι συρφετὸν ἔλκει.
Δηοῖ δ' οὐκ ἀπὸ παντὸς ὕδωρ φορέουσι μέλισσαι, (110)
ἀλλ' ἦτις καθαρὴ τε καὶ ἀγράαντος ἀνέρπει
πίδακος ἐξ ἱερῆς ὀλίγη λιβάς ἄκρον ἄωτον.
χαῖρε, ἄναξ· ὁ δὲ Μῶμος, ἔν' ὁ Φθόνος, ἔνθα νέοιτο.

ΕΠΑΛΞΕΙΣ

Τα άκρα

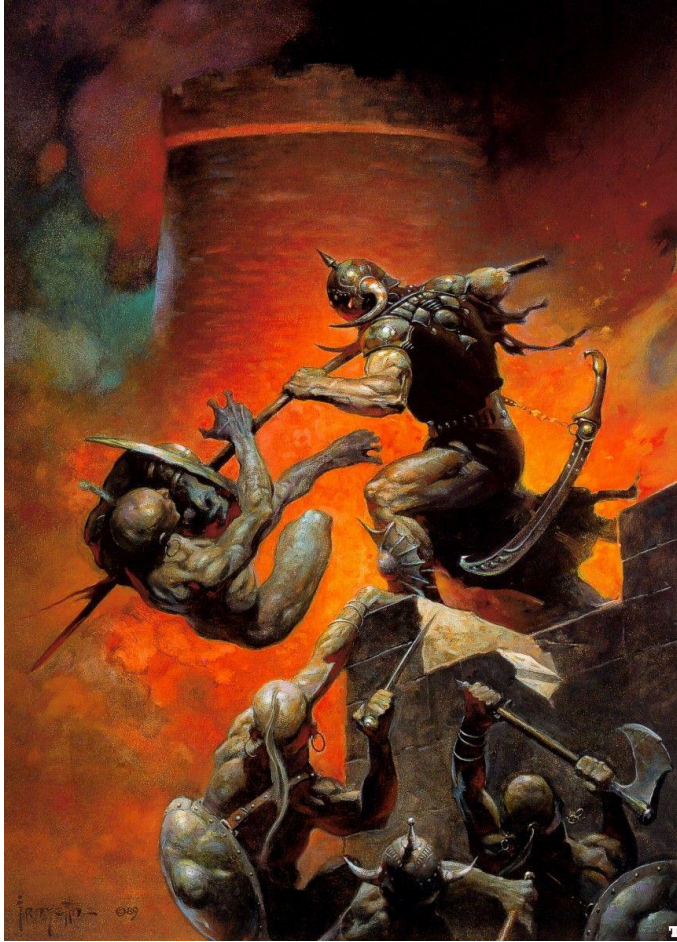
Α. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΑΛΞΕΩΝ

Β. ΑΛΚΑΖΑΡ - ΣΕΓΚΟΒΙΑ (ΟΙ ΕΠΑΛΞΕΙΣ)

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΛΟΚΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΑΛΞΕΩΝ

ΔΙΑΚΡΙΟΙ

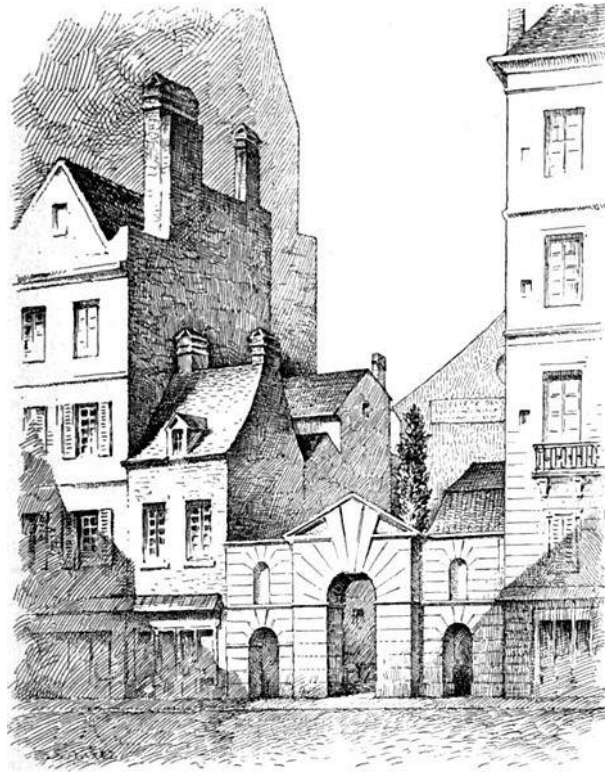
Διάκριοι ήταν το συλλογικό όνομα των ορειβίων κάτοικων της Αττικής πριν από τον Σόλωνα, κατ' αντίθεση προς τους πεδινούς. Από την φράση "δια τα άκρα". Ανάλογοι είναι οι Βυζαντινοί Ακρίτες.
9314.277 [291]

ΓΙΑΚΩΒΙΝΟΙ

Είναι οι **εξτρεμιστές**, οι άνθρωποι των άκρων της Γαλλικής επανάστασης. Η τελετουργική **ζακέτα** των χωρικών ήταν αυτή που φορούσαν οι Ζακ (Γαλλ Jacques=Ιάκωβος), και το υποκοριστικό Ζακέ (Γαλλ. Jacquet=Ιακωβάκης) σήμαινε τον υπηρέτη που προσέχει τα ζώα. Οι Γιακωβίνοι ή Ιακωβίνοι (Jacquobins) επονομάστηκαν έτσι είτε γιατί φορούσαν **ζακέτες** είτε γιατί συνεδρίαζαν στο Μοναστήρι της οδού Σαιν-Ζακ. Οι αρχές τους ήταν ιδιαιζόντως **ακραίες** και πίστευαν ότι όλοι οι αριστοκράτες πρέπει να περάσουν από στόματος μαχαίρας. Αποτέλεσαν τους πρωταγωνιστές της περιόδου της Τρομοκρατίας. Στα 1791 τους έλεγαν Γιρονδίνους (**Girondins**).

Τα άκρα

Η είσοδος της Λέσχης των Ιακωβίνων
στην οδό Άγιου Ιακώβου (βοήθειά σας)

Η λέσχη των Ιακωβίνων πήρε το όνομά της από την Μονή των Δομινικανών μοναχών του Παρισιού όπου εγκαταστάθηκαν οι επαναστάτες. Η μονή βρισκονταν στην οδό του Άγιου Ιακώβου (rue Saint-Jacques όπου και το πανεπιστήμιο της Sorbonne)